
АНОТАЦІЇ

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Алієва Л. І., Шкіра О. В., Гончарук Х. В. Застосування математичного апарату для визначення енергосилових характеристик комбінованого тристороннього видавлювання // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Провідним напрямком у розвитку машинобудування і металургії є освоєння ресурсозберігаючих технологій, у тому числі комбіноване видавлювання. Проведено моделювання процесу комбінованого тристороннього видавлювання деталі методом скінченних елементів за допомогою програмного продукту DEFORM 3D. Мета даного дослідження – побудова графічних залежностей енергосилових характеристик комбінованого тристороннього видавлювання деталей і розгляд формозміни заготовки при різних геометричних параметрах. Відповідно до проведених досліджень, було встановлено, що осередок деформації зосереджений на перехідних кромках деформуючого інструменту. Методом планування експерименту були отримані залежності зусилля комбінованого тристороннього видавлювання деталі і зусилля розкриття напівматриць від геометрії параметрів одержуваної деталі. Так само отримано регресійне рівняння і коефіцієнти регресії для визначення енергосилових характеристик процесу.

Андрєєв О. А., Корчак О. С. Розробка конструкцій станин промислових газостатів оптимальної металоємності // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглянуто особливості конструкції та умов експлуатації станин промислових газостатів. Особу увагу приділено дослідженню їх пружно-деформованого стану. Проаналізовано епюри напруг, деформацій, переміщень та строку служби при максимальному навантаженні конструкції станини оптимальної металоємності. Дано докладний опис конструктивних особливостей таких станин. Обґрунтовано виконання стоек порожнистими з необхідністю їх сполучення з ригелями за допомогою проставок змінної жорсткості. Розроблено рекомендації з проектування конструкцій станин промислових газостатів оптимальної металоємності.

Бєлоконь Ю. О. Математичне та фізичне моделювання процесів деформації TiAl сплавів при СВС-пресуванні // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У роботі розглянуто вплив напружено-деформованого стану на формування структури і властивостей γ -TiAl сплавів, отриманих в умовах СВС-пресування, за допомогою комп'ютерного моделювання у програмі Deform. При вирішенні термо-деформаційної задачі пресування γ -TiAl сплавів в програму були інтегровані реологічні властивості γ -TiAl сплавів, отримані експериментально на комплексі Gleeble-3800, що дозволяє проводити чисельні розрахунки кінетичних залежностей основних параметрів процесу пресування продукту високо-температурного синтезу. Процес екструзії прутка характеризується напруженням всебічного стиснення, що забезпечує γ -TiAl сплавам найкращі в даних умовах пластичні властивості. Результати моделювання пресування γ -TiAl сплавів дозволили зафіксувати чотири чітко виражених зони, що визначають стадійність структуроутворення при СВС-пресуванні.

Болгова О. С., Колесніченко А. В. Застосування пакета MexBIOS для моделювання електромеханічних систем // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглянуто становлення систем моделювання. Викладено основні недоліки існуючих програмних комплексів, таких як MathLab Simulink, VisSim. Складність освоєння і застосування програмних комплексів створює додаткові бар'єри перед технічними фахівцями при реалізації своїх ідей в області управління складними електромеханічними об'єктами. Розроблений програмний комплекс MexBIOS забезпечив значне скорочення термінів розробки електронних модулів управління, отримання необхідних зовнішніх характеристик і зниження вартості мікропроцесорних систем управління електроприводів. MexBIOS являє собою середовище розробки і моделювання вбудованого програмного забезпечення систем керування електроприводами, технологічними комплексами, програмованими логічними контролерами. Розглянуто основні можливості та переваги пакету MexBIOS в порівнянні з іншими системами моделювання.

Гетьман А. Ю., Разживин О. В. Математичне моделювання теплових параметрів загартування заготовок у вертикальній шахтній печі // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянута математична модель, що описує теплові процеси при загартуванні заготовки у вертикальній шахтній печі, що заснована на нелінійних диференціальних рівняннях в частинних похідних, що містять граничні умови різного роду, а також умови для визначення положення границі фазового переходу. Створення даної математичної моделі дозволить поліпшити систему керування температурним режимом загартування. У статті запропонований спосіб обліку просторового розподілу при аналізі інтегральних показників енергетичних процесів у вертикальній шахтній печі шляхом вирішення диференціальних рівнянь в частинних похідних. Таке рішення дозволяє описати теплові процеси, розподілені в часі і просторі.

Грибков Е. П., Завгородній А. В., Гаврильченко Є. Ю, Горбенко О. С. Програмне забезпечення для проектування технологічних параметрів настройки багатороликкових листопрямильних машин // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Ручний розрахунок і налаштування листопрямильної машини веде до накопичення помилок і неефективного призначення перекриттів робочих роликів, що в свою чергу, призводить до виникнення браку готового металопрокату, в тому числі і невиправного. Тому, виникає завдання підвищення якості виробленої продукції за рахунок впровадження нових ефективних інформаційних комп'ютерних технологій. У роботі розглянуто програмний продукт, метою якого є скорочення ручної праці на виробничих підприємствах, і, як наслідок, підвищення якості продукції, що випускається. На прикладі листопрямильної машини товстолистового стану 2800 Ашинського металургійного заводу експериментально підтверджено доцільність використання програми за розрахунком оптимальних налаштувань робочих роликів правильної машини. Отримані результати застосовані на виробництві для підвищення ефективності технологічних процесів.

Даценко П. В., Донченко Є. І. Дослідження енергозберігаючих технологій в розробці датчика висіву зернових культур з метою збільшення часу безперервної роботи // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглядаються питання побудови бездротової мережі ZigBee, яка вирішує проблему комунікації з датчиками висіву зернових культур. Виконано аналіз різних шляхів економії енергії та запропоновано методи зниження енергоспоживання. Для цього розроблена математична модель, що імітує роботу пристроїв у різних режимах енергоспоживання, проведено її імітаційне моделювання. В результаті було знайдено оптимальний розклад періодів активності мережі, яке дозволить збільшити час автономної системи при заданих вимогах до пропускну здатності мережі.

Загорянський В. Г. Вплив міцності з'єднання і температури на здатність до вигину біметалічних смуг, отриманих плакуванням вибухом // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У роботі проведені аналіз та уточнення закономірностей, що зв'язують пластичні властивості біметалічних композицій, отриманих плакуванням вибухом, з міцністю з'єднання шарів. Запропоновано методику знаходження оптимальних енергетичних параметрів процесу, що визначають міцність з'єднання шарів біметалічної композиції. Сильний вплив нагартування при отриманні плакуванням вибухом мідно-алюмінієвих біметалічних заготовок обумовлює їх перевірку на пластичність (шляхом випробування на вигин). У разі значного зниження пластичних властивостей біметал слід піддавати термообробці (відпалу). Проведено аналіз впливу на пластичні властивості композицій температур їх нагрівання. В якості оптимального режиму відпалу мідно-алюмінієвого біметалу (для підвищення деформаційної здатності біметалу без погіршення його електрофізичних властивостей) пропонується використовувати нагрівання до 200...250 °C і витримку протягом 0,5 години.

Ковалевський С. В., Гончарова Н. С. Пристрій для вирощування складнопрофільних деталей з металевих матеріалів // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті розглянута і описана створена установка формоутворення, яка будує пошарово деталь з пруткового матеріалу. Суть роботи полягає в наступному: матеріал у вигляді розплавлених мікрокульок, які безперервно подаються у зону формоутворення, за допомогою концентратора міцних електричних струмів наноситься на оброблювану поверхню струменем стисненого повітря. Джерело живлення струмом високої частоти – стандартний високочастотний генератор електричного струму. При такій технології деталь створюється додаванням нових шарів до вже існуючих і цим кардинально відрізняється від традиційних способів обробки заготовок різанням. Нові методи сприяють зменшенню витрат матеріалів і підвищенню продуктивності, що дуже важливо при створенні дослідно-промислових зразків і готових деталей.

Ковалевський С. В., Піддубний С. О. 3D-моделювання гнучких виробничих систем // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті розглянуто та описано спосіб розширення складального цеху заводу, який будується, як багатопозиційна машина для обробки складно профільних деталей, суть роботи якого полягає в наступному: за основу береться звичайний цех або виробнича ділянка, та розміщується вертикально. Завдяки цьому скорочується місце для розміщення цього цеху та скорочується час для доставки заготовок та готових деталей між цехами та ділянками.

На основі просторово-функціонального аналізу безлічі варіантів виробничих систем запропонована модель пошуку оптимальних за критерієм наведеної потужності компоновальних рішень. Запропонований підхід реалізується на основі створення нейромережевих моделей з якісною оцінкою факторів компоновання.

Кроль О. С., Кроль А. А., Бельков М. А. 3D- моделювання та дослідження привода обробного центру // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розроблено комплекс 3D-моделей приводу головного руху обробного центру в середовищі КОМПАС-3D з використанням прикладних конструкторських бібліотек і модуля рендеринга. Запропонована процедура параметричного моделювання поперечних компоновок приводу в САПР АРМ WinMachine. Наведено рішення задачі визначення податливості шпиндельного вузла багатоопераційного верстата із застосуванням проектного модуля АРМ SHAFT для випадку жорстких і пружних опор.

Кожем'якін В. Г., Шаповалов В. А., Бурнашев В. Р., Біктагіров Ф. К. Експериментальна установка для визначення зносостійкості зміцнених мідних сплавів // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Для порівняльної оцінки зносостійкості поверхневого шару мідних плит кристалізаторів МБЛЗ розроблена методика і створена експериментальна установка, яка дозволяє моделювати основні процеси, що відбуваються на границі стінки кристалізатора – метал. Проведено випробування зразків, отриманих плазменно-дуговим наплавленням міді мідно-нікелевими сплавами з різним вмістом нікелю. Показано, що зносостійкість легованої нікелем міді підвищується в порівнянні з чистою міддю в 1,2–1,4 рази.

Кулік Т. О., Кулік Н. О. Математичне моделювання напружено-деформованого стану металу при прокатці заготовок з нерівномірним температурним полем // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Реалізація технологічних процесів прокатки, що відрізняються нерівномірним температурним полем заготовок, характеризується наявністю несиметричності механічних властивостей по товщині, що свідчить про доцільність всебічного аналізу процесів, як з точки зору енергосилових параметрів, так і з точки зору механізмів дефектоутворення і методів їх усунення. Розроблено кінцево-елементну модель, що дозволяє вивчити вплив нерівномірного розподілу температурного поля по товщині заготовки на її результуючу кривизну. Дана модель може бути використана для оцінки ефективності запропонованого технологічного налаштування і режимів роботи стану в кожному конкретному випадку.

Кінденко М. І. Аналіз гіпотез щодо причин збільшення стійкості інструменту в результаті дії магнітного поля на зону різання // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Дана робота присвячена дослідженню питань, які пов'язані з підвищенням експлуатаційних властивостей інструменту, виготовленого із швидкорізальних сталей шляхом магнітно-імпульсної обробки, яка являє собою поєднання електромагнітного і термодинамічного способів керування невривноваженою структурою речовини. Проаналізовано існуючі способи магнітної обробки, з однієї сторони, як методів збільшення стійкості ріжучого інструмента шляхом наложення на зону різання магнітного поля та, з іншої сторони, впливу магнітного поля на матеріал, з якого виготовлений інструмент. Виявлено, що найбільш стабільно збільшують стійкість та якість інструменту методи, що пов'язані з обробкою самого матеріала інструменту в постійних, змінних і імпульсних магнітних полях. Показано, що ефективність способу магнітної обробки залежить від цілого ряду факторів, які відносяться як до умов впливу на інструмент магнітним полем, так і до умов, в яких цей інструмент експлуатується.

Ловейкін В. С., Почка К. І., Ловейкін А. В. Обґрунтування крайових прискорень при оптимальному режимі реверсування роликів формувальної установки // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

З метою підвищення надійності та довговічності роликів формувальної установки розраховано комбінований режим зворотно-поступального руху формувального візка з реверсування при оптимальних крайових умовах за прискоренням третього порядку. Розроблено конструкцію приводу установки у вигляді кулачкового механізму та побудовано профіль кулачка для забезпечення комбінованого режиму зворотно-поступального

руху формувального візка. Також запропоновано конструкцію роликів формувальної установки з приводом від високомоментного крокового двигуна, що вмонтований в укочувальні ролики формувального візка установки. Застосування в установці вказаного приводного механізму приводить до підвищення якості поверхні обробленої бетонної суміші, зменшення динамічних навантажень в елементах приводного механізму, зникненню зайвих руйнівних навантажень на рамну конструкцію і, відповідно, до підвищення надійності та довговічності установки в цілому.

Люта А. В., Картамишев Д. О. Розробка математичної моделі системи управління приводом переміщення електродів (СУ ППЕ) дугової сталеплавильної печі (ДСП) // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розроблено математичну модель системи управління приводом переміщення електродів дугової сталеплавильної печі, що описує кожен структурний компонент у вигляді системи звичайних диференціальних рівнянь у формі Коші, та дозволяє оцінити вихідні параметри кожного елемента СУ ППЕ. При вирішенні даної системи отримані рівняння, за якими побудовані графіки перехідних процесів кожного структурного елемента. Отримані графіки дозволяють оцінити характер протікання процесів в СУ ППЕ. Доведено, що рівняння системи, яке описує зміну довжини дуги, повністю відповідає технічним параметрам ДСП, а характер протікання процесу, що супроводжується збільшенням довжини дугового проміжку, підтверджує реакцію системи на вхідний вплив у вигляді подання сигналу на відкриття заслінки і підйому електродів.

Марков О. С., Злигорєв В. М., Руденко Н. О., Коляденко А. В. Підвищення якості крупних поковок за рахунок застосування схем кування з інтенсивними пластичними деформаціями // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянуто вплив кута клину опуклих бойків і глибини увігнутості граней на заковування осьових дефектів і напружений стан в осьовій зоні. Встановлено, що зі збільшенням кута клину бойків і глибини увігнутостей граней збільшується ступінь заковування осьових дефектів. Для плоских бойків обтиснення по діаметру заготовки достатньо 25 %, для кута 160° – 35 %, а для кута 140° – більше 35 %. Кут 140° нераціональний для отримання чотирипроменевих заготовок з точки зору заковування осьових дефектів. Для інтенсивного заковування осьових дефектів необхідно отримувати чотирипроменеву заготовку зі ступенем обтиснення 25...30 % бойками з кутом в діапазоні $160...180^\circ$. Високий рівень стискаючих напружень для цих умов забезпечує повне заковування осьового дефекту. Отримані результати пояснюються показником жорсткості напруженого стану в осьовій зоні при формуванні чотирипроменевої заготовки і підтверджуються експериментальними дослідженнями.

Міранцов С. Л., Тулупов В. І., Онищук С. Г. Вдосконалення методів комбінованої обробки поверхонь деталей машин на основі точіння з електроімпульсним нагріванням // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглянуто метод комбінованої обробки поверхонь деталей машин електроімпульсним нагріванням, заснований на механічному впливі ріжучого інструменту на заготовку, який супроводжується локальним нагрівом поверхневого шару електричним струмом. Розроблені структурна та математична моделі процесу комбінованого точіння з електроімпульсним нагріванням, яка включає елементи технологічної системи верстата, процес різання і процес електроімпульсного нагрівання. Запропонована комплексна модель точіння з електроімпульсним нагріванням, що реалізована в пакеті Simulink MatLab, дозволяє врахувати такі важливі технологічні параметри, як жорсткість технологічної системи, параметри режиму різання, зміна складових сили різання при обробці, рух інструменту по сліду зміцнених і незміцнених ділянок обробленої поверхні, а також випадкові похибки, що виникають в технологічній системі.

Олійник С. Ю. Технологічні рішення для підвищення якості поверхні тонкостінних ситалових оболонок // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті представлено аналіз технологічних рішень і способів, які забезпечують підвищення якості і точності поверхні складнопрофільних оболонок. Розглядається технологія обробки великогабаритної оболонки складної форми з ситала. Результатом цієї роботи є узагальнення інформації про склад і взаємодії вхідних факторів. Для підвищення якості поверхні визначені напрямки подальших досліджень. Актуальними напрямками є розробка раціональних схем обробки, які будуть покладені в основу компонування нового спеціального верстата; розробка математичної моделі формування геометрії поверхні з урахуванням схеми різання, режимів обробки, складного профілю виробу, вібрацій в технологічній системі, напружено-деформованого стану в зоні різання для їх використання при розробці керуючих програм для верстатів з CNC.

Савченко М. Ф., Третяк В. В., Онопченко А. В. Удосконалення ремонтних робіт великогабаритних конструкцій з використанням методу локального штампування // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Досліджується один з можливих методів листового штампування напівфабрикатів і деталей безпосередньо в зоні експлуатації великогабаритних споруд для зменшення термінів і вартості ремонтних робіт. Розглянуто методики оцінки ступеня деформації залежно від розмірів фланця заготовки і його деформації. Запропоновано метод стендового штампування великогабаритних виробів з штучним регулюванням технологічних недосконалостей, наприклад, локальних штамповок або гофрування на поверхні напівфабрикатів, регулювання розмірів зон пластичної стійкості. Виконано оцінку ефективності запропонованого способу для виготовлення великогабаритних деталей в зоні їх експлуатації та монтажу.

Сапон С. П. Закономірності формування показників точності шпindelного вузла залежно від температури робочої рідини в гідростатичній опорі шпindelя // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В роботі експериментальним шляхом досліджено закономірності формування показників точності шпindelного вузла прецизійного токарного верстата залежно від температури та тиску робочої рідини в гідростатичній опорі шпindelя. Наведено результати експериментальних досліджень впливу температури робочої рідини на точність обертання шпindelя та точність обробки зразків-виробів. Встановлено, що з підвищенням тиску в карманах опори зменшується відхилення осі шпindelя від початкового положення та вплив температури на точність форми оброблених поверхонь у всьому діапазоні температур робочої рідини. Встановлені закономірності дозволяють здійснювати вибір раціональних експлуатаційних параметрів гідростатичних опор шпindelя при токарній обробці.

Селезньов М. С., Боровік П. В. Порівняльний теоретичний аналіз ефективності застосування шевронних ножів зі складною формою ріжучої кромки // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Практика застосування для поперечного різання листового прокату класичного шевронного ножа показала наявність залишкової деформації готового листа, при цьому існує кілька технічних рішень, спрямованих на зниження даного дефекту, які полягають у модифікації форми ріжучої кромки шевронного ножа. Представлено порівняльний теоретичний аналіз ефективності застосування двох різних конструкцій шевронних ножів зі складною формою ріжучої кромки, проведений на базі результатів кінцево-елементного моделювання з метою визначення найбільш перспективною з точки зору якості готового листа і енергосилових параметрів процесу різання. Встановлено, що при застосуванні шевронного ножа зі скругленням зниження величини залишкової деформації становить на 7,4% більше в порівнянні з ножем альтернативної конструкції.

Таровик М. Г. Математична модель роботи козлового крана при впливі вітрових навантажень // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Складена розрахункова схема навантажень на козловий кран з урахуванням впливу вітрового навантаження. Розрахункова схема крана з вантажем, як матеріальна система з п'ятьма ступенями свободи, представлена в прямокутній системі координат, які безпосередньо характеризують параметри робочого процесу крана. Вітрове навантаження представлено у вигляді суми двох його складових: статичної та динамічної. Отримана математична модель роботи козлового крана в умовах вітру може бути застосована для підвищення ефективності використання козлових кранів при вітрових навантаженнях, а також сформулювати рекомендації з регулювання гальм механізмів пересування, протиугінних пристроїв і вибору вітровимірювальних приладів.

Тулупов В. І., Онищук С. Г., Міранцов С. Л. Інженерія поверхні деталей машин комбінованою обробкою на основі точіння з електроімпульсним нагріванням // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглянуто метод комбінованої обробки поверхонь деталей машин електроімпульсним нагріванням, заснований на механічному впливі ріжучого інструменту на заготовку, який супроводжується локальним нагрівом поверхневого шару електричним струмом. Встановлена загальна закономірність впливу точіння з електроімпульсним нагріванням на мікротвердість зразків зі сталі 40ХН. Одержане емпіричне ступеневе рівняння, яке дозволяє розрахувати значення швидкості зношування в дослідженій області змінних факторів і поблизу цієї області побудувати поверхню відгуку та вибрати режими точіння з електроімпульсним нагріванням, що забезпечують максимальне підвищення зносостійкості матеріалу пари тертя у межах дослідженої області значень технологічних факторів. Визначені режими обробки точінням з електроімпульсним нагріванням, при яких швидкість зношування мінімальна.

Холодняк Ю. С., Періг О. В., Капорович С. В. Розвиток методології розрахунків на міцність двотаврових балок // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Досліджено характер зміни еквівалентних напружень по висоті перерізу двотаврової балки, встановлено місце їхнього максимуму у взаємозв'язку з параметрами двотавра і внутрішніми силовими факторами, що діють у перерізі. Проаналізовано умови, при яких найбільші еквівалентні напруження в перерізі двотаврової балки не перевищують їхнього допустимої величини. Запропоновано спрощену графічну методику комплексної оцінки міцності двотаврової балки з нормальних, дотичних і еквівалентних напружень, яка пропонується студентам і викладачам технічних ВНЗ, також виробничим фахівцям у сфері розрахунків на міцність.

Шеремет О. І., Солдатенко А. А. Порівняльний аналіз способів вимірювання електричних і механічних параметрів електроприводів з двигунами постійного струму // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Представлені аналіз сучасних методів вимірювання електричних і механічних параметрів і вибір найбільш придатних датчиків для роботи стенду. Проведено аналіз сучасних економічних і високоточних датчиків струму, представлена схема підключення обраного датчика струму. Розглянуто можливі варіанти вимірювання напруги, проведено вибір датчика напруги і розглянуто його принцип дії. На базі сучасних методів вимірювання швидкості обертання вала двигуна, був обраний найбільш раціональний спосіб вимірювання швидкості обертання і визначення положення вала двигуна в процесі обертання. Перевірка вибраних датчиків по технічним, експлуатаційним і економічним параметрам.

Шеремет О. І., Лебідь В. Т. Синтез регулятора струму для замкненої системи керування електроприводом з використанням функцій Хевісайда // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Стаття присвячена аналітичному синтезу регулятора для замкненої системи керування електроприводом. При цьому використовується метод часового еквалайзера, тобто штучного розбиття бажаної динамічної характеристики на виході системи на дискретні інтервали з подальшою їх реалізацією за допомогою відповідного регулятора. Наводяться розрахункові формули, що дозволяють синтезувати регулятори у відповідності до певних передатних функцій розімкнутої або замкнутої системи та бажаного перехідного процесу. Тема статті спрямована на вдосконалення методів синтезу регуляторів, які забезпечують ефективне керування складними технологічними процесами.

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Балашова О. В. Вплив податкової політики держави на фінансово-господарський стан та подальший розвиток підприємств країни // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті розглянуто сутність податкової політики, проаналізовано основні недоліки та проблеми оподаткування. Визначені основні пріоритети податкової політики на майбутнє шляхом виконання головного завдання – забезпечити формування такої системи оподаткування, яка сприяла б розвитку економіки, формуванню повноцінних суб'єктів ринку з одночасним поступовим вирішенням проблеми скорочення дефіцитності бюджету та досягнення фінансової стабілізації з подальшим переходом до економічного зростання. Запропоновано шляхи вирішення існуючих проблем в податковій сфері.

Болотіна Є. В., Радковська Г. І. «Інформаційний вибух» і практика управління // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті на основі дослідження розглянуті причини, наслідки і засоби рішення проблеми «інформаційного вибуху», його значення в суспільстві. Презентована теорія трьох революцій і види інформаційних технологій. Виявлено та засновано необхідність швидкої та ефективної підготовки людства до більших потоків інформації. Презентована статистика з даної проблеми. Виконано авторами дослідження дозволяє затвердити, що трансформаційна економіка – це особистий стан економіки, який потребує особливого підходу до аналізу системи управління. Управління в трансформаційній економіці – проблема актуальна і потребує обліку і аналізу різних факторів. «Ефективне управління» (GG) являє нову наукову систему управління інформаційного суспільства як постіндустріального суспільства. «Інформаційного вибуху» спровокував прихід постіндустріального суспільства і змінює психосферу людини.

Гладишева О. В., Ровенська В. В., Федічева В. В. Чинники формування трудового потенціалу // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянуто сутність трудового потенціалу підприємства. Визначено ключові аспекти оцінки трудового потенціалу персоналу. Розглянуто особливості формування і використання трудового потенціалу.

Також у статті представлені основні фактори, що впливають на формування трудового потенціалу. Визначено особливості формування трудового потенціалу в Німеччині та Україні. Запропоновано напрямки підвищення ефективності процесу формування трудового потенціалу.

Головач О. А. Механізм управління машинобудівними підприємствами в умовах євроінтеграції // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Підписання Україною угоди об асоціації з Європейським союзом і Зону вільної торгівлі, з одного боку, відкрило ряд нових можливостей для українських підприємств, з іншої – привело до знищення або істотного скорочення економічних зв'язків з країнами СНД, що раніше існували. У статті розроблено механізм управління машинобудівними підприємствами в умовах євроінтеграції, що базується на комплексному формуванні стратегії розвитку машинобудівного підприємства з врахуванням планів модернізації на основі цільових показників світових лідерів, що дозволяє забезпечити конкурентоспроможність українським машинобудівним підприємствам в умовах євроінтеграції. Розвитком даного механізму може бути уточнення особливостей роботи вхідних в механізм підходів до модернізації і розробки стратегії розвитку машинобудівного підприємства.

Грозний І. С. Оцінка якості на основі кваліметричного підходу // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Обґрунтовано доцільність використання кваліметричного підходу. Пропонований підхід дозволить дати об'єктивну кількісну оцінку ступеня виконання вимог, що пред'являються до розвитку виробничих процесів. Результати використання кваліметричного підходу, дозволяють сформулювати адекватні управлінські рішення щодо розвитку виробничих процесів промислового підприємства: обрати необхідний рівень якості, вибрати конкретний процес, що вимагає підвищення якості, та розробити відповідні коригувальні дії, спрямовані на виконання конкретних вимог, підвищення ефективності використовуваних ресурсів, вдосконалення технологій тощо.

Єлецьких С. Я. Стратегічні аспекти управління персоналом на підприємстві // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглянуто актуальну проблему, пов'язану із формуванням механізму стратегічного управління персоналом, який базується на поступовому русі від концепції та принципів управління персоналом до кадрової політики, а від неї – до розробки стратегії управління персоналом. Обґрунтовано, що побудова та реалізація гнучкого механізму стратегічного управління персоналом дозволяє більш ефективно використовувати людський потенціал у рамках загальної стратегії розвитку підприємства. Запропоновано реалізацію стратегії управління персоналом здійснювати на основі створення підрозділу стратегічного управління персоналом, який виконує наступні функції: моніторинг зовнішнього середовища, аналіз внутрішнього середовища підприємства, визначення місії та розробку стратегії управління персоналом, створення і підтримку високого іміджу та привабливості підприємства як працевлагодатця.

Жукевич С. М. Бухгалтерський облік як інформаційна база аналізу фінансового стану підприємств в умовах інтеграції України в ЄС // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Досліджено і висвітлено, що бухгалтерський облік є постачальником інформації про стан та напрями розвитку підприємства, а тому формує основу інформаційного забезпечення управління підприємством загалом та його фінансового стану зокрема. Сформовані об'єкти інформаційного забезпечення управління підприємством в частині задач бухгалтерського обліку. В основі прийняття рішень фінансово-економічного характеру, є конкретна фактична інформація, що представляє собою вимірні показники фінансового стану, які розраховуються на основі даних бухгалтерської звітності. Визначено, що одна з найважливіших характеристик фінансово-економічного стану підприємства – продуктивна енергія його потенціалу (економічних ресурсів і капіталу) з позиції довготермінової перспективи.

Мельников О. Ю., Кіашко Ю. Ю. Технологія моделювання процесу обслуговування офісної техніки відділом системно-технічного забезпечення // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В роботі представлена технологія моделювання процесу обробки заявок на обслуговування офісної техніки відділом системно-технічного забезпечення. Представлена математична модель підтримки прийняття рішення щодо забезпечення вибору спеціаліста для виконання необхідних задач на основі агентно-орієнтованого підходу. Розроблена інформаційна модель, яка реалізує математичний апарат, у вигляді UML-діаграм. Описана програмна реалізація в середовищі програмування Embarcadero Delphi XE2. Проведене тестування програмного продукту на прикладі ПАТ «НКМЗ».

Коверга С. В., Степанець Д. С. Створення вертикально-інтегрованих виробничих структур і чинники ефективності їх функціонування // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті обґрунтовано, що основними особливостями вертикально-інтегрованих структур є: галузеве і міжгалузеве об'єднання підприємств, пов'язаних виробничо-технологічним ланцюжком виробництва продукції з високою доданою вартістю; внутрішнє забезпечення ресурсами в усіх ланках міжгалузевого ланцюга витрат.

Доведено, що економічна ефективність вертикальної інтеграції забезпечується за рахунок економії на транзакційних витратах, пов'язаних з укладенням і супроводом контрактів із сторонніми організаціями, і еко-

номії на витратах, обумовлених масштабами виробництв. Її значення інтеграції полягає в тому, що вона допомагає отримати вищу рентабельність виробництва при взаємозв'язку підприємств, ніж за ситуації, коли вони управляються окремо.

Косова Т. Д., Стеблянюк І. О. Бюджетна децентралізація як напрям структурних реформ в національній економіці // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Формалізовано реформовану модель бюджетної системи на основі децентралізації як напрям структурних реформ в національній економіці. Наведено критичну оцінку нових підходів до формування дохідної та видаткової частин місцевих бюджетів, визначення засад трансфертної політики та організації міжбюджетних відносин. Охарактеризовано механізми реалізації завдань із забезпечення бюджетної автономії та фінансової самостійності місцевих бюджетів, незалежного формування та затвердження місцевих бюджетів, закріплення за кожною ланкою самоврядування стабільної дохідної бази для реалізації її функцій. Визначено фінансові та соціально-економічні наслідки впровадження нових підходів до бюджетного вирівнювання і обмеження вилучення коштів до державного бюджету. Виявлено передумови розширення фінансово-інвестиційної діяльності місцевих бюджетів відповідно до міжнародних стандартів.

Кривунь В. С., Корчак О. С. Особливості функціонування інтелектуального капіталу машинобудівного підприємства в умовах інноваційної економіки // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Проаналізовано значення промислової власності при функціонуванні сучасних машинобудівних підприємств. Дано опис інформаційно-аналітичних та робочих баз даних для нарощення інтелектуального потенціалу підприємства. Розглянуті основні етапи розробки інноваційного проекту та впровадження результатів інноваційної діяльності у виробництво, а саме – розв'язування інноваційного проекту, його виконання, аналіз результатів виконання інноваційного проекту та його перспективності. Розроблена універсальна методика впровадження результатів інноваційної діяльності у виробництво для створення умов ефективного функціонування інтелектуального капіталу машинобудівного підприємства. Наведено приклад раціонального використання інтелектуального капіталу сучасним машинобудівним підприємством.

Кривуца А. В. Розробка сценарних прогнозів економічного розвитку України з урахуванням політичної та економічної нестабільності // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянуто сценарні прогнози економічного розвитку України з урахуванням політичної та економічної нестабільності. Мета статті полягає у розробці оптимістичного та песимістичного сценаріїв економічного розвитку України до 2020 року. На основі прогнозних показників економічного розвитку України за двома сценаріями, враховуючи вагові коефіцієнти, було розраховано динамічний ряд інтегрального індексу соціально-економічного розвитку України та інтегральних індексів порогових значень за мультиплікативною формою. На основі проведеного прогнозу було запропоновано комплекс заходів та рекомендацій щодо покращення соціально-економічного розвитку України.

Лазаренко Д. О., Українська О. О. Забезпечення інформативності облікових показників для поточного управління господарськими процесами // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В статті розкрито основні проблеми, що виникають під час різних господарських процесів. Обґрунтовано, що існуючі системи фінансового обліку не завжди формують реальні показники фінансового стану підприємства. Вказано про необхідність вдосконалення методології бухгалтерського обліку для підвищення інформаційного забезпечення. Запропоновано використання механізму інформаційного хронографу. Представлений приклад хронографу, що характеризує певний бізнес-процес. Визначені управлінські можливості, які надають запропонованому методу додаткової привабливості. Охарактеризовано механізм поточного контролю за господарськими операціями, що забезпечується інформаційними повідомленнями. Визначені наступні етапи дослідження, що пов'язані з розробкою декількох варіантів представлення контрольної інформації для задоволення різних інформаційних потреб.

Лантух І. В. До питання про підприємницький етос // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглядається підприємницький етос як системне утворення, що включає до свого складу утилітарно-прагматичну активність соціального суб'єкта, етичну нормативність та особистісний потенціал на прикладі вітчизняного підприємництва кінця XIX – початку XX ст. Прикладом втілення підприємницького етосу на теренах вітчизняного підприємництва був О.М. Поль, який своїми зусиллями перетворив Кривбас у промисловий край. Постає О.М. Поля не була випадковою на теренах вітчизняного підприємництва. Вона лише підтверджує підприємницький етос як системне утворення, що доводить право його існування в підприємницькій практиці.

Мельников О. Ю., Ларченко Г. В. Дослідження інтелектуальних методів розподілення бюджету та розробка системи підтримки прийняття рішень для відділу системно-технічного забезпечення ПАТ «НКМЗ» // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В роботі розглянуто процес обробки заявок на обслуговування офісної техніки відділом системно-технічного забезпечення ПАТ «НКМЗ», який включає вибір спеціаліста для виконання цих заявок. Приведена розробка математичної моделі підтримки прийняття рішень по забезпеченню вибору робітника для виконання необхідних робіт з використанням технології розподілу трудових ресурсів на основі агентно-орієнтованого підходу. Приведена інформаційна модель системи мовою UML. Описана програмна реалізація в середовищі програмування Embarcadero Delphi XE2, а також приклад використання розробленої системи.

Логвіна О. В. Розвиток малого отельного бізнесу у Європі // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розглядаються питання, пов'язані з розвитком малого готельного бізнесу у Європі. Наведені країни з найбільш кількістю міні-готелів готельної ланцюга «Small Luxury Hotels of the World», та інш.; автором також розглянуті готельні цепі малих готелів у європейських країнах та зроблені висновки, що відбувається зріст та розвиток малих готелів у Європі. Доведено, що в умовах сучасного ринку для організації бізнесу сфери послуг потрібно диференційований підхід, орієнтований на задоволення конкретних потреб клієнтів. Врахування індивідуальних потреб гостей і надання послуг високої якості, здатних задовольнити споживача, покладені в основу стратегії сучасного малого готельного підприємства.

Мазур Ю. О. Аналіз еволюційних підходів до розвитку економіки // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У сучасній економічній думці для дослідження економічного розвитку і змін у соціально-економічному середовищі використовується еволюційна теорія. Фундаментальною її особливістю є розгляд деяких наборів правил поведінки та їх поширення в середовищі під впливом різних зовнішніх і внутрішніх факторів. Розглянуто основні підходи еволюційної економічної теорії, такі як дарвінізм і ламаркізм. Встановлено, що для дослідження впровадження податкових стимулів в господарську інноваційну діяльність підприємств доцільно використовувати дарвінівський підхід в економіці.

Малахова А. В. Процес управління освітніми послугами в умовах переходу до європейських стандартів // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Стаття присвячена дослідженню стану та розвитку освітнянської галузі на базі досвіду західних країн із розглядом необхідності управління інноваційним розвитком вітчизняного ринку освітніх послуг. Раціональне управління ринком освітніх послуг дозволить використовувати його як індикатор розвитку вітчизняної економіки, визначальну умову розвитку населення, актуальність і затребуваність тих або інших освітніх послуг, готовність до їх отримання на необхідному рівні якості. Запропонована система показників і модель ресурсної підтримки та раціонального механізму управління розвитком ринку освітніх послуг дозволить посилити його конкурентоспроможність.

Михайличенко Н. М. Контролінг цілепокладання та стратегічне мислення // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розроблено методологію контролінгу цілепокладання з позицій концепції стратегічного мислення Д. Дьорнера. Методологія контролінгу цілепокладання, що враховує системну природу підприємства, дає можливість побудувати ефективну систему контролінгу планування і регулювання на підприємстві. Концепція стратегічного мислення може бути використана як методологічна база під час розбудови системи контролінгу планування на підприємстві, що має забезпечити гнучкість останнього; і подальша робота в цьому напрямку повинна бути зосереджена на адаптації методів стратегічного мислення до організації управлінської системи в цілому.

Підгора Є. О., Шимко О. В., Решетняк О. О. Застосування теорії ігор в оптимізації господарських рішень // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Виконано дослідження застосування теорії ігор в оптимізації господарських рішень на сучасних підприємствах. Дослідження дозволили виявити суть і соціально-економічну значимість прийняття економічно обґрунтованих господарських рішень і визначити місце і роль рішення в процесі управління. Досліджено теоретичні підходи до визначення поняття теорії ігор і її критеріїв і вплив застосування теорії ігор в прийнятті господарських рішень. Зроблено висновок про те, що теорія ігор здатна допомогти в прикладному маркетингу, управлінському обліку і у вибудовуванні ефективних тактик і стратегій в менеджменті, дозволяючи вибрати найкращий шлях вирішення проблеми з урахуванням думки про інших гравців, їх можливих вчинках, потенціалі і ресурсних можливостях, враховуючи існуючі ризики.

Подлесний С. В., Тарасов О. Ф., Піщуліна О. В. Методика розрахунку штату професорсько-викладацького складу ДДМА // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У державних ВНЗ України діє дворівнева система розрахунку штатів. На першому рівні Міністерство по контингенту студентів визначає чисельність штатних співробітників і виділяє відповідне фінансування. На другому (внутрівузівському) рівні, ці штати розподіляються по кафедрах. До недавнього часу існувала система розрахунку штатної чисельності кафедр в залежності від обсяга навчального навантаження, що входило в принципове протиріччя з системою першого рівня. З метою усунення цього протиріччя запропонована методика внутрівузівського розрахунку штатів кафедр так само по контингенту студентів.

Грозний І. С., Прокопенко Р. В. Підхід до параметризації моделі диверсифікації зовнішньоекономічних взаємодій України // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Внаслідок російсько-українського конфлікту Україна вимушена диверсифікувати свої зовнішньоекономічні зв'язки. Тому актуальною є розробка методів оцінки, як різні вектори зовнішньоекономічної діяльності вплинуть на економіку України. У статті викладено розроблений науково-методичний підхід до параметризації моделі диверсифікації зовнішньоекономічних взаємодій України, заснований на забезпеченні стійкості і гнучкості імітаційної моделі, що дозволяє підвищити точність моделювання та адекватність відображення залежностей зовнішньоекономічної діяльності. Розвитком даного підходу може бути збільшення кількості досліджуваних показників і уточнення впливу різних векторів зовнішньоекономічної діяльності.

Мельников О. Ю., Соломко Ю. О. Технологія моделювання процесу розрахунку показників надійності устаткування відділом системно-технічного забезпечення // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В роботі представлена технологія моделювання процесу розрахунку показників надійності устаткування відділом системно-технічного забезпечення. Представлена математична модель розрахунку показників надійності устаткування на основі ймовірностно-фізичного методу і лямбда-методу. Розроблена інформаційна модель, яка реалізує математичний апарат, у вигляді UML-діаграм. Описана програмна реалізація в середовищі програмування Embarcadero Delphi XE3. Проведене тестування програмного продукту на прикладі ПАТ «НКМЗ».

Турлакова С. С. Аналіз підходів до побудови рефлексивних моделей прийняття рішень для використання в моделюванні процесів рефлексивного управління стадною поведінкою на підприємствах // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Відмічено відсутність універсальних механізмів у моделях прийняття рішень у економічних системах. Виділено найменш вивчене направлення моделювання рефлексивних процесів прояву стадної поведінки на підприємствах. Проведено аналіз підходів до побудови рефлексивних моделей прийняття рішень для використання у моделюванні процесів рефлексивного управління стадною поведінкою на підприємствах. У ході аналізу визначено, що для використання в моделюванні процесів рефлексивного управління стадною поведінкою на підприємствах необхідно виділяти окремі елементи приведених моделей та адаптувати їх до предметної області, що вивчається. Намічено перспективні напрямки дослідження у розробці рефлексивних моделей управління процесами прояву стадної поведінки на підприємствах.

Турлакова С. С., Руднєва М. В. Математичне моделювання системи підтримки прийняття рішень щодо оптимізації потоків ресурсів машинобудівного підприємства // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

В умовах як формування, так і стабільного розвитку ринкової економіки підвищення ефективності руху товарних потоків досягається, головним чином, за рахунок поліпшення їх фінансового обслуговування, що, в свою чергу, обумовлює необхідність виділення і вивчення логістичних фінансових потоків, відповідних переміщення товарно-матеріальних і товарно-нематеріальних цінностей. Технології управління матеріальними потоками розглядають фінансові потоки як ті, які забезпечують функціонування вже існуючих систем, хоча саме за їх допомогою відбувається управління виробничою діяльністю. Перспективним підходом є розгляд взаємодії матеріальних і фінансових потоків через трансформацію коштів у матеріальні ресурси.

Шандова Н. В. Фактори розвитку корпоративної соціальної відповідальності // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянуто аспекти формування соціальної відповідальності українських компаній. Обґрунтовано актуальність вивчення впливу взаємин бізнесу і суспільства на розвиток корпоративної соціальної відповідальності. В результаті досліджень корпоративна соціальна відповідальність представлена як специфічна реакція компанії на вимоги суспільства відобразити в своїх діях інтереси, цінності та очікування зацікавлених сторін. Визначено та систематизовано основні зовнішні та внутрішні фактори, дія яких визначає особливості впровадження і підтримки соціальної відповідальності в діяльності вітчизняних підприємств.

Шашко В. О., Ящишина Ю. М. Аутсорсинг непрофільних функцій промислового підприємства як інструмент ефективного менеджменту // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Обґрунтовано доцільність застосування промисловими підприємствами аутсорсингу непрофільних функцій, зокрема функцій обслуговування, як інструменту ефективного управління. Розкрито поняття аутсорсингу, наведено основні відмітні риси і особливості аутсорсингу. Виділено основні причини, які змушують керівництво промислових підприємств замислитися про використання аутсорсингу. Показано значимість і цінність аутсорсингу для промислових підприємств. Наведено список можливих сценаріїв реорганізації підрозділів виробничої інфраструктури промислових підприємств із залученням підприємств-аутсорсерів.

Шевченко В. В., Плескач В. П., Дробітько І. О. Стимулювання винахідницької діяльності: регіональний аспект заохочення державними нагородами // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Акцентовано увагу на ролі стимулювання винахідницької діяльності у збільшенні рівня інноваційної активності організацій. Розглянуто статистичні дані в Україні щодо кількості поданих заявок на винаходи, отриманих патентів та використаних запатентованих технічних рішень. Встановлено факти присвоєння почесного звання «Заслужений винахідник України» та визначено тенденції у нагородженні. Виконано аналіз розподілу відзнак за територіальним розташуванням організацій і винахідників та визначено області країни, де отримано найбільшу кількість державних нагород. Відображено динаміку отримання науковими організаціями патентів України на винаходи, а також використання в діяльності підприємств винаходів і корисних моделей. Зроблено висновки щодо зниження кількості отриманих відзнак в областях країни, що є лідерами за показниками винахідницької активності, а також зменшення загальної кількості присвоєних винахідникам України почесних звань.

Шимко О. В., Підгора М. К. Можливості оновлення основних виробничих фондів за допомогою ефективного лізингу // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Запропоновано сучасний метод ефективно оцінки лізингу в оновленні основних виробничих фондів на основі встановлення тісного взаємозв'язку етапів оцінки після вибору критеріїв оцінки. Метод дозволяє коректно враховувати фінансову еквівалентність лізингових платежів, що не суперечить основним економічним інтересам основних суб'єктів лізингових відносин, дає можливість економічно вірно і прозоро розраховувати винагороду лізингодавця, правильно враховувати всі можливі податкові потоки в рамках лізингового проекту, а також, що найчастіше є найбільш важливим, є гнучким у розрахунку і прозорим при обґрунтуванні перед лізингодержувачем.

Ящишина Ю. М., Шашко В. О. Використання інтерактивних методів навчання при викладанні курсу «Психотехнології управління персоналом» // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Статтю присвячено проблемі впровадження інтерактивних методів навчання в освітній процес вищої школи. Подано короткий ретроспективний аналіз використання інтерактивних методів навчання у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. Визначено роль і значення інтерактивних методів навчання у сучасній вищій школі. Проаналізовано особливості їх використання в навчальному процесі вищої школи. Презентовано досвід впровадження інтерактивних методів навчання при викладанні курсу «Психотехнології управління персоналом». Наведено приклади модифікованих інтерактивних вправ, які було розроблено та апробовано у процесі викладання курсу.

Ольховська О. Л., Коноваленко С. В. Система підтримки прийняття рішень для акредитації страхової компанії банком // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

Розроблено систему підтримки прийняття рішень для акредитації страхової компанії банком у вигляді веб-додатку на основі сучасних інструментів, що використовуються для створення веб-продуктів: Microsoft Visual Studio 2013; інструменту для візуального проектування баз даних: DataBase; мов програмування: CSharp, Javascript; фреймворків: ASP.NET; СУБД: DataBase; мови гіпертекстової розмітки HTML; каскадних таблиць стилів CSS. Цей продукт дозволяє оцінити фінансовий стан страхової компанії на основі ряду критеріїв, сформованих банком; провести аналіз отриманого результату і сформувати відповідну рекомендацію, що дозволяє фінансовому аналітику (ЛПР) прийняти рішення про подальшу співпрацю із страховиком або відмовитися від його послуг.

Таган О. В. Опір персоналу організаційним змінам на підприємстві // Науковий Вісник ДДМА. – 2015. – № 2 (17E).

У статті розглянута проблема опору персоналу в ході організаційних змін в компанії. Вивчено методи подолання опору організаційним змінам на підприємстві. Залежно від типології змін вибір методу опору може змінюватися. Необхідність в організаційних змінах обумовлена ускладненням навколишнього середовища і посиленням конкуренції в ринковій економіці. У зв'язку з цим виникає потреба створення як теоретичного, так і практичного механізму управління змінами в рамках даного напрямку менеджменту.